

Verksamhetsplan 2024

Verksamhetsplan

Barn- och utbildningsnämnd

Verksamhetsplan 2024

Organisation: Barn- och utbildningsnämnd

Innehåll

Verksamhetsplan	2
Nämndens ansvarsområde och verksamhet	2
Nuläge och framtid	2
Verksamhetsidé.....	3
Gällivare är en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun	3
Övergripande mål	4
Gällivare kommun ska på sikt öka befolkningen till 20 000 invånare	4
Strategiska målsättningar	5
1. Våra medborgare är stolta och trivs	5
2. Våra kommunala verksamheter är effektiva och attraktiva	6
3. Våra medarbetare är kompetenta, ansvarstagande och trivs.....	8
4. Vårt samhälle ger förutsättningar för en livsstil som minskar miljö och klimatpåverkan	9
Resurser och prioriteringar.....	11
Driftbudget	11
Investeringsbudget.....	12

Verksamhetsplan

Ordförande: Jenny Johansson-Jänkänpää
Tf. förvaltningschef: Rolf Wennebjörk

Utgångspunkten för barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan är Kommunplanen för Gällivare kommun. Syftet med verksamhetsplanen är att koppla styrning med vision, verksamhetsidé, värdegrund, övergripande och strategiska målsättningar. Verksamhetsplanen ska även fastställa fokusområden, utmaningar och prioriteringar som barn- och utbildningsnämnden har identifierat.

Nämndens ansvarsområde och verksamhet

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom utbildningsverksamheten från förskola till årskurs 9 inklusive fritidshem, pedagogisk omsorg och elevhälsa.

Nämnden skall bedriva sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som finns i bland annat kommunallag, skollag och förordningar samt i nämndens reglemente. Nämnden skall följa verksamhetens utveckling under året i enlighet med skollag och kommunallag; följa upp, rapportera och utvärdera sin verksamhet och ekonomiska ställning samt fortlöpande informera styrelse och fullmäktige om nämndens utveckling.

Barn- och utbildningsnämnden har tagit fram ett övergripande mål för samtliga verksamheter som följs upp genom kvalitetsavstämning och målstyrning:

Vi skapar Sveriges bästa utbildning!

Nuläge och framtid

Som grund till framtagandet av Kommunplanen och nämndernas verksamhetsplaner ligger dokumentet gemensamma planeringsförutsättningar och nulägesanalyser inom social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Dokumenten ger en nulägesbild och analys av framtida utvecklingsområden inom Gällivare kommun.

Barn- och utbildningsförvaltningen genomför också en kvalitetsavstämning med analys av nämndens verksamheter. Utifrån kvalitetsavstämningen och kommunplanen tas framtida målsättningar fram i nämndens verksamhetsplan.

Gällivare kommun står inför stora utmaningar då merparten av Malmberget avvecklas och ett nytt samhälle skapas. För Barn- och utbildningsförvaltningen innebär det att strukturen för verksamhetslokaler inom skola och förskola behöver anpassas i förhållande till samhällsomvandling och samhällsutveckling. Focus ligger i att skapa bostadsnära verksamhetslokaler inom tätort och landsbygd.

Verksamhetsidé

Gällivare är en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun

Verksamhetsidén som grund i målstyrningen

Kommunstyrelsen har valt ut sex prioriterade mål i Agenda 2030 som kan kopplas till de utvecklingsområden som kommunen identifierat i social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Dessa mål ska ligga till grund för valda fokusområden i de övergripande och strategiska målsättningarna.

Ekonomisk hållbarhet

Barn- och utbildningsnämnden använder tillgängliga resurser på bästa sätt, strävar att hålla hög kvalitet och med goda resultat. Nämnden hade ett budgetöverskott 2022 och inledningen av 2023 visar att nämnden har ett prognostiserat överskott på helår. För att få en hållbar ekonomi i kommunen och för att kunna satsa resurser där det behövs är det viktigt att alla verksamheter analyserar sina kostnader och identifierar områden där effektivisering kan ske samt vidtar åtgärder för att effektivisera. Genom de fokusområden som tagits fram arbetar nämnden mot Agenda 2030 globala mål 4 God utbildning för alla och mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Social hållbarhet

Barn och utbildningsnämndens stora utmaning är kompetensförsörjning. Nämnden måste behålla, utveckla, attrahera personal samt rekrytera behörig personal för att upprätta en god kvalitet. Nämnden verksamheter behöver förutsättningar att erbjuda barn och elever en likvärdig utbildning, trots rådande lärarbrist. Genom de focusområden som tagits fram arbetar nämnden mot Agenda 2030 globala mål 4 God utbildning för alla och mål 3 god hälsa och välbefinnande

Ekologisk hållbarhet

Nämndens verksamhetsområden styrs av Skollagen som anger hur undervisningen ska bedrivas. Läroplanen för både förskola och grundskola betonar begreppet hållbarhet och anger hur arbetet ska implementeras i verksamheterna, både via kursplaner och i förhållningssätt. Verksamheterna har också tagit fram aktiviteter i sina målstyrningsplaner för att ytterligare arbeta mot minskad miljö- och klimatpåverkan, utifrån de behov och förutsättningar som finns på enheterna.

Utöver det lagstyrda arbetet utifrån läroplanen har enheterna möjlighet att styra över sitt dagliga arbete med exempelvis klimatsmarta transporter, inköp och energiförbrukning utifrån sina egna utvecklingsområden. Nämndens arbetar utifrån de globala målen i Agenda 2030. Mål 4, handlar om att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och att främja livslångt lärande för alla. och mål 12 hållbar konsumtion och produktion

Övergripande mål

Gällivare kommun ska på sikt öka befolkningen till 20 000 invånare

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Bostäder
- Kompetensförsörjning
- Attraktivitet
- En enklare vardag för medborgare genom en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet genom digitalisering

Övergripande målets koppling till Agenda 2030

En befolkningsökning ger ökade skatteintäkter som kan användas till att utveckla kommunens verksamheter och öka servicen till medborgarna. Framför allt bidrar en befolkningsökning till ekonomisk hållbarhet men även till att kunna nyttja resurserna för att öka den sociala och ekologiska hållbarheten. Sveriges regerings målsättning är att Sverige ska bli bäst i världen på tillgodogörande av nyttorna i och med digitaliseringen. Gällivare kommun behöver därför ta sig an digitaliseringsutmaningen för att inte riskera att invånarna ges försämrade kommunal service samt riskerar att hamna i utanförskap i den digitala välfärden. Ett attraktivt samhälle som bygger på likvärdighet, trygghet och inkludering bidrar till ökad hållbarhet. Kommunstyrelsens fokusområden kopplar till mål 3,4,10,11,12 och 13 i Agenda 2030.

Nuläge

Befolkningsutvecklingen och befolkningens sammansättning är av stor betydelse för kommunens framtida utveckling. Under flera år har kommunen haft en negativ befolkningsutveckling. Befolkningen uppgick i slutet av 2022 till 17 420 invånare, vilket är en minskning med 29 invånare sedan 2021. Befolkningsprognoser visar på en svag positiv trend från år 2020 och framåt. Gällivare kommuns övergripande mål är att på sikt öka befolkningen till 20 000 invånare.

Analys

Gällivare kommun eftersträvar att vara ett attraktivt samhälle vilket bland annat innebär bra skolor och omsorg, ett rikt kultur- och friluftsliv och attraktiva och välvårdade miljöer. Kommunen erbjuder ett varierat utbud av bostäder och välkomnande klimat. Genom samhällsomvandlingen får kommunen en unik möjlighet att utveckla samhället i riktning mot kommunens vision.

Strategiska målsättningar

1. Våra medborgare är stolta och trivs

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Genom ökad kommunikation öka medborgarnas delaktighet, inflytande och information
- En jämlik, tillgänglig och inkluderande kommun

Fokusområde

1.1 Alla barn och elever utvecklar sina förmågor och kunskaper i våra verksamheter

1.2 Alla barn och elever känner sig trygga i våra verksamheter

Mätinstrument

1.1 Förskola: Vårdnadshavarenkät – utveckling och lärande.

Grundskola: Godkända resultat på nationella prov ma/sv/sva i åk 6, andel elever med behörighet till yrkesprogram

1.2 Förskola: Vårdnadshavarenkäten – trygghet och omsorg

Grundskola: Elevenkäten – Trygghet och trivsel

Strategiska målets koppling till Agenda 2030

Genom de fokusområden som tagits fram arbetar nämnden mot Agenda 2030 globala mål 3, 4 och 10. Genom att ge barn och elever goda förutsättningar att utvecklas i våra verksamheter, oavsett bakgrund, verkar vi för ett mer jämlikt och inkluderande samhälle där alla får en god utbildning och därmed främjas också god hälsa och välbefinnande.

Nuläge

De medborgare som finns inom nämndens ansvarsområden är främst barn och elever i verksamheterna, men också vårdnadshavare.

Medborgarundersökningen 2021 visar för förskolan är andelen positiva i kommunen 75, att jämföra med andelen positiva i riket, som är 87. För grundskolan är andelen positiva i kommunen 52 och för riket är andelen positiva 75.

Behörigheten till yrkesförberedande program har minskat från 88,9% till preliminärt 84,5% under läsåret 21/22. Jämfört med läsåret 19/20 är det fortsatt en ökning.

Arbetet med klassmentorer har permanentats på Maria-, Hed- och Myranskolan. Från ht 2022 provar Tallbackaskolan en delvis ny modell som kommer att utvärderas under läsåret.

Flera utvecklingsprojekt drivs ute på förskolorna som ska stärka undervisning såväl som omsorg. De minskade barngrupperna för de minsta barnen är en del i detta arbete.

Analys

Nämndens verksamheter behöver ha förutsättningar att kunna erbjuda barn och elever en likvärdig utbildning, trots rådande lärarbrist. Klassmentorererna tros bidra till ökad trygghet och stöd i skolorna.

För att öka andelen behöriga till gymnasieskolan behövs förbättringar inom samtliga verksamheter med fokus på elevhälsa, likvärdighet och delaktighet. Elevhälsan behöver stärkas ytterligare genom tidiga insatser för elever med behov, men också med ökad trygghet och trivsel för att barn och elever ska kunna tillgodogöra sig undervisningen i förskola och skola.

För att skapa delaktighet och engagemang blir forum för elevinflytande viktigt, såväl som god kommunikation med vårdnadshavare och kommunmedborgare om verksamheterna.

2. Våra kommunala verksamheter är effektiva och attraktiva

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Alla verksamheter ska lyfta fram möjliga effektiviseringar och utvecklingsområden
- Alla verksamheter ska genomföra attraktivitetshöjande åtgärder grundade i ett medborgarperspektiv utifrån budget

Fokusområde

2.1 Alla verksamheter genomför kvalitets- och attraktivitetshöjande åtgärder

2.2 Alla barn och elever ska undervisas av behöriga lärare i förskola och skola

Mätinstrument

2.1 Alla enheter arbetar aktivt med sin målstyrningsplan

2.2 Andel behöriga förskollärare/lärare

Strategiska målets koppling till Agenda 2030

Genom de fokusområden som tagits fram arbetar nämnden mot Agenda 2030 globala mål 3, 4 och 10. Genom att genomföra kvalitetshöjande åtgärder i våra verksamheter och arbeta för att fler barn och elever ska undervisas av behöriga lärare i skola och förskola främjas likvärdighet och social hållbarhet.

Nuläge

År 2021 var nettokostnadsavvikelsen för Gällivare kommuns grundskolor F-9 6,7% och för fritidshem -44%. Viss del kan dock bero på felaktig avgränsning mellan verksamheterna, tex vad gäller kost, lokaler och medarbetare som arbetar i båda verksamheterna. Sammantaget var dessa två verksamhet ca 3 Mkr dyrare än förväntat.

Nettokostnadsavvikelsen för förskola inklusive öppen förskola var -8,5% år 2021. Denna verksamhet var ca 9 Mkr billigare än förväntat.

Gällivare kommun har låg lärarbehörighet i grundskolan. Nyckeltalet Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne åk 1-9 i kommunal grundskola är 48,1% jämfört med rikets 72,0%. Nyckeltalet Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola åk 1-9 är 60,8% jämfört med 84,8% i riket. Andelen behöriga förskollärare i förskolan är 24% i Gällivare kommun jämfört med rikets 44%.

Gällivare kommuns samverkansavtal "Samverkan för bästa skola", för att arbeta med kvalitetshöjande åtgärder har avslutats i augusti 2022. Verksamheterna fortsätter att arbeta med utvecklingsområdena.

Samtliga enheter har målstyrningsplaner baserat på nämndens verksamhetsplan som ska stärka och tydliggöra arbetet med kvalitetshöjande insatser.

Analys

Barn- och utbildningsförvaltningen hade ett budgetöverskott för 2022. Anledningen till detta är i huvudsak pandemin och brist på vikarier. Det finns ett fortsatt behov att jobba med effektiviseringar i verksamheterna, till bibehållen kvalitet. Eftersom lärarbristen är stor krävs det effektiviseringar för att möjliggöra att så många elever som möjligt blir undervisade av behöriga pedagoger i både förskola, grundskola och fritidshem, vilket i sig är en attraktivitetshöjande åtgärd. Klassmentorsprojektet är en åtgärd som införts för att stärka likvärdigheten och avlasta undervisande lärare för att dessa ska ha mer tid till planering av undervisningen och därmed öka kvalitén i verksamheterna.

3. Våra medarbetare är kompetenta, ansvarstagande och trivs

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Personal- och kompetensförsörjning
- Medarbetarnas möjlighet till delaktighet och inflytande
- Skapa förutsättningar för alla chefer att avsätta tid för närvarande ledarskap och systematiskt arbetsmiljöarbete

Fokusområde

3.1 Verksamheterna har en långsiktig personal- och kompetensförsörjning, som främjar stabilitet

3.2 Alla rektorer utövar ett verksamhetsnära pedagogiskt ledarskap

3.3 Förbättrad arbetsmiljö i våra verksamheter

Mätinstrument

3.1 Genomförda aktiviteter inom kompetensförsörjning

3.2 Medarbetarundersökning – Ledarskap
Antal rektorsbyten under den senaste treårsperioden

3.3 - Minskad sjukfrånvaro
- Ökad upplevd trivsel i medarbetarenkäten
- Ökat frisktal

Strategiska målets koppling till Agenda 2030

Genom de fokusområden som tagits fram arbetar nämnden mot Agenda 2030 globala mål 3, 4 och 10. Genom att verka för en stabilitet inom verksamheterna och genom att skapa förutsättningar för ledare och medarbetare att lyckas i arbetet främjas social hållbarhet

Nuläge

Våra medarbetare i de olika enheterna har olika kompetenser, erfarenheter och förutsättningar för att lyckas i sitt arbete. Andelen behöriga lärare är låg i kommunen och varierar mellan enheter. Samtliga verksamheter uppger svårigheter med vikarieanskaffning och rekrytering. Medarbetarenkäten från 2022 visar ett index för motivation på 80,0 jämfört med mätningen 2021 då värdet var 80,7.

Barn- och utbildningsförvaltningen har den högsta sjukfrånvaron i Gällivare kommun 2022 dvs 10,2 % (Total sjukfrånvaro i procent av sammanlagd ordinarie arbetstid). Samtidigt är det svårt att rekrytera vikarier till våra verksamheter.

Analys

En stor andel obehöriga lärare bidrar till stor personalomsättning, då endast lärare med legitimation får erbjudas tillsvidare tjänst. Det höga sjuktalet innebär också ett stort behov av vikarier som behövs för att täcka upp vid sjukfrånvaro

Flera rektorer läser rektorsprogrammet, vilket är kompetenshöjande men tidskrävande. Det krävs åtgärder för att främja stabilitet bland medarbetare och ledare, vilket gynnar verksamheterna och i slutändan barn och elever. En stor andel av medarbetarna är motiverade och trivs i våra verksamheter, vilket är en framgångsfaktor att bygga vidare på.

4. Vårt samhälle ger förutsättningar för en livsstil som minskar miljö och klimatpåverkan

Kommunstyrelsens fokusområden:

- Gällivares klimatavtryck ska minska kraftigt
- Den biologiska mångfalden ska värnas
- Hållbar konsumtion och produktion

Fokusområde

4.1 Lärande för hållbar utveckling och ökad förståelse för den biologiska mångfalden

4.2 Minskad miljöpåverkan vid transporter

4.3 Hållbara inköp och minskad resursanvändning

Mätinstrument

4.1 Kvalitativ uppföljning av genomförda aktiviteter i målstyrningsplanen

4.2 - Kostnad för skolskjuts och chartrade bussar
- Andel fossiloberoende fordon

4.3 – Andel verksamheter med implementerat system för sortering av biologiskt avfall och förpackningar
- Antal utskrifter

Strategiska målets koppling till Agenda 2030

God utbildning för alla är ett av de globala målen i Agenda 2030. Målet, mål 4, handlar om att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och att främja livslångt lärande för alla. All utbildning ska främja värderingar, kunskaper och färdigheter, som bidrar till hållbar utveckling. Ett av delmålen preciserar vad en god utbildning för hållbar utveckling innebär. Målen i den svenska skolans styrdokument överensstämmer väl med agendans delmål, främst i de delar som berör skolformernas värdegrund och uppdrag.

Miljöundervisning och lärande för hållbar utveckling är inskrivna i läro-, kurs- och ämnesplanerna. Miljö och hållbar utveckling är inte ett eget ämne i grundskoleutbildningen. Tanken är att miljö- och hållbarhetsperspektiven jämte de historiska, internationella och etiska perspektiven ska genomsyra all undervisning oberoende av kurs eller ämne. Sammantaget innebär detta att i princip alla verksamheter inom skolans värld arbetar med frågor som på ett eller annat sätt relaterar till Agenda 2030.

Enligt skollagen ska varje elev efter genomgången grundskola "ha fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling" samt "ha fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället". Genom detta har barn- och utbildningsnämndens kärnverksamhet en tydlig koppling till det strategiska målet.

Nämnden är även en stor konsument och i denna roll är det viktigt att utgå från Globala målet nr 12 Hållbar konsumtion och produktion, både för att minska inköpens miljöbelastning och för en ansvarsfull avfallshantering.

Nuläge

Nämndens verksamhetsområden styrs av Skollagen som anger hur undervisningen ska bedrivas. Läroplanen för både förskola och grundskola betonar begreppet hållbarhet och anger hur arbetet ska implementeras i verksamheterna, både via kursplaner och i förhållningssätt. Verksamheterna har också tagit fram aktiviteter i sina målstyrningsplaner för att ytterligare arbeta mot minskad miljö- och klimatpåverkan, utifrån de behov och förutsättningar som finns på enheterna.

Analys

Utöver det lagstyrda arbetet, utifrån läroplanen, har enheterna möjlighet att styra över sitt dagliga arbete med exempelvis klimatsmarta transporter, inköp och energiförbrukning utifrån sina egna utvecklingsområden. För att säkerställa att arbetet med att fatta medvetna beslut på alla nivåer ombeds verksamheterna beskriva de åtgärder som vidtagits för att minska miljö- och klimatpåverkan i målstyrningsplaner.

Resurser och prioriteringar

Driftbudget

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettoram 2023	364 763	364 763	364 763	364 763
Teknisk ram	356 850	362 091	375 907	389 386
Politiska prioriteringar	32 750	33 700	34 050	34 050
Nettoram	389 600	395 791	409 957	423 436

Politiska prioriteringar

Prioriteringar	2024	2025	2026	2027
Klassmentorer låg-mellan	7 250	7 250	7 500	7 500
Små undervisningsgrupper	2 600	2 600	2 700	2 700
Deltidsstudier	500	500	500	500
Små skolenheter Hakkas hög	2 100	2 100	2 100	2 100
Små skolenheter P-vaara	4 000	4 000	4 200	4 200
Särskild undervisningsgrupp	1 800	1 800	1 900	1 900
Fritidsledare	1 000	1 000	1 100	1 100
Små skolenheter Tjautjas	1 250	1 250	1 250	1 250
Satsning högstadiet	2 000	2 000	2 000	2 000
Lärverktyg/läromedel grundskola	1 000			
Minskade barngrupper	2 200	2 200	2 200	2 200
Lärverktyg förskola	300			
Effektiv förskola				
Pedagogiskt ledarskap	1 500	1 500	1 600	1 600
Överkostnader Måltider				
Husvikarier förskola	2 500	2 500	2 500	2 500
Samhällsbyggnad unga satsning BoU 40%/Ufku 20%/Soc 40%	250	1 000	1 000	1 000
Frukost F6- åk 9	2 000	2 000	2 000	2 000
Kompetensförsörjning	500	500		
Barn- och elevhälsa		1 500	1 500	1 500
	32 750	33 700	34 050	34 050

Prioriteringarna för perioden är till stor del riktade mot en förbättrad arbetsmiljö både för barn, elever och medarbetare i förvaltningens verksamheter. Fler vuxna på skolor och i klassrum och fortsatt mindre småbarnsgrupper i förskolan ska bidra till lärande och trygghet. Prioriteringar görs även för bostadsnära skolor och förskolor genom satsning på skolenheter på landsbygden.

Investeringsbudget

	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Investeringsbudget	98 600	97 000	79 200	30 000

Investeringar	2024	2025	2026	2027
	Inv	Inv	Inv	Inv
Repisvaara förskola/skola	95 000	95 000	45 000	
Repisvaara förskola/skola inventarier	3 600		4 200	
Utökning fsk Gällivare		2 000	30 000	30 000
SUMMA	98 600	97 000	79 200	30 000

Periodens investeringar är till stor del riktade mot förskola, även här prioriteras bostadsnära enheter. Utökning av platser i Gällivare planeras då behovet är stort i och med samhällsomvandling och nya bostadsområden. Repisvaara skola och förskola ska färdigställas under budgetperioden.